

BIBLIOTEKA

85H-32

1999

Partizan Myftari

NATA E VETME

TREGJIME

834-32

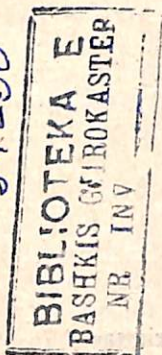
1999

Partizan Myftari

NATA E VETME

Tregime

54286

Shtëpia Botuese
e Lidhjes së Shkrimtarëve

SA PAK RRON NJERIU!...

Gushti është në ditën e pestë. Rolandi ende pa lindur dielli ngrihet e bën fiskulturën e mëngjesit bregut të qetë të detit. Rërën gjithë natën e kanë lëpirë dallgët e kripura dhe i kanë fshirë të gjitha gjurmët e një dite të shkuar. Gjurmë të freskëta, por të rralla janë vetëm ato të njësiit ushtarak që vëzhgon bregdetin kufitar. Dallgët janë përpjekur t'i lëpijnë edhe ato, por ende s'i kanë zhdukur. Rolandi vrapon lehtë dhe shkund dremitjen. I dukej se ishte larg halleve të rëndomta dhe ato pak pushime që i kishin mbetur donte t'i shtynte pa menduar për çka kishte lënë mbrapa. Dhomën ia kishin zënë kushërinjtë e parë nga qyteti i Lushnjës dhe së bashku kalonin gjithë ditën me letra, futboll e më pak lexonin libra. Rolandit i pëlqente vetmia dhe kundrimi i pafund i dallgëve, që nxirrnin në breg guaska midhjesh e mbeturina të lehta.

Ditën e pestë dielli dukej se do të ishte më i nxehtë. Çdo ditë i shtonte krosit rreth dyqind metra dhe sprintin e fundit e bënte më të gjatë dhe më të fuqishëm. Përherë ishte i pari dhe i vetmi që e bënte krosin pa u takuar me askënd e fillikat, pranë mërmërimës së dallgëve dhe gjurmëve që i fshiheshin menjëherë, sepse ai vraponte më shpesh me këmbët brenda ujit të kripur. Përkëdhelej me dallgët. Edhe këtë mëngjes kështu po rendte, kur

para tij ecte një plak me takije të bardhë, i gjatë, pak i kërrusur dhe me një xhaketë doku të kaltër, që i ishte zbardhur fare. Ishte e njëjta orë si ditët e tjera. Plaku nuk bënte kros si ai, por ecte si të kishte gjithë natën që udhëtonte në atë bregdet të qetë të asaj dite gushti. Mbas shpine mbante një çantë të zezë prej doku. Pantallonat e plakut ishin prej doku bojëdalë. Fytyrën ende s'ia kishte parë. Me një shkop kallami në dorë, dukej se numëronte hapat e vetvetes. Ç'hapa ishin ato që ngjeshnin aq ngadalë rërën mëngjesore?...

Rolandi afrohej gjithnjë e më tepër, plaku sikur dremiste më shumë. Ecte pa e kthyer kokën asnjëherë pas.. I dallonte gjithnjë e më shumë kon-turet e trupit të tij. Vinte i dobët. Edhe nga kërcinjtë ashtu ngjante, thatim e pak i krrusur. Plak myzeqeje tha me vete Rolandi. Lalë. I kaloi në krahë dhe i tha një «mirëmëngjesi» pa e ndalur hapin fare. Ai s'foli. Duket se nuk dëgjoi mirë, por as Rolandi nuk e ktheu kokën pas. Kur i kaloi në krah, shkarazi, dalloi se edhe fytyrën e kishte të thatë, me rrudha. Tani ishte plaku që ecte pas. E linte gjithnjë e më mbrapa duke e shtuar ritmin, pasi ishte në metrat e fundit. Vraponte mbrapsh, krahash, për të vënë në lëvizje gjithë muskujt e trupit. Plaku dukej tani nga larg si njëllë lëvizëse.

Rolandi kthehet për tek vendi i zakonshëm, ku bënte ushtrimet gati për pesëmbëdhjetë minuta. Nga lindia, qielli ishte përflakur dhe rrezet e para kanë puthur larg kaltërsinë e detit që merr ato çaste ngjyrë të argjendtë. Sytë ndiejnë nevojë të shplodhen mbi atë hapsirë që përndizet gjithnjë e më tepër me ngjyrën e argjendtë. Plaku, që ç-

ste më parë dukej njollë nga larg, u afrua. Ishte i heshtur, hapdremitur e fytyrëlodhur. Rolandi bën ulje-ngritje me muskujt e fuqishëm dhe lakuriqësia e trupit prekte rërën e ftohtë. Plaku e shikon si të mos ia fërshëllente se ç'që ai mjekërrosh e flokëgjatë. Duket se ai s'ka nge të merret me të. E shikon si me dyshim po pastaj i ndërrohet mendja. I hipën një frikë. Ka shumë turbullira sivjet, thotë plaku me vete. Këtyre flokëgjatëve çfarë nuk u pjell ajo bushtër mendje. Plaku kalon e lë një hap pas Rolandin.

— Mirëmëngjes, xhaxha!

— Mirëmëngjes, djalë! — dhe vazhdon rrugën.

— Po bën fizkulturën e mëngjesit?!

— E, e...

Rolandi i shikon tumanet prej doku, xhaketën e zbardhur dhe jakën e grirë të këmishës së bardhë, që është andruar pa kujdes.

— S'të paska blerë plaka brekë plazhi, o xhajë? — e ngacmon Rolandi pa i lënë ushtrimet mbi rërë. Plaku heshti e s'dinte si t'ia kthente përgjigjen ngacmuese djalit të panjohur.

— M'i bleu, djalë, por u grisën me kohë.

— Të tjera. Plaka një plak ka.

— Edhe të tjerat i kam porositur...

Pas disa minutash u miqësuan. Plaku u ndal aty te këmbët e tij dhe shikonte djalin që vinte gjithë trupin në lëvizje me shkathtësi. Nisën të flisnin. Qenkësh pak tip shakaxhiu plaku, por vet s'qeshte. Fliste pak dhe të shikonte në dritë të syrit. Ishte divjakas denbabaden. Rolandi kureshtar e pyeste dhe ai përgjigjej fare ngadalë. Ai e pyeti Rolandin nga ishte dhe ky i tregoi për qytetin e tij e më pas për fshatin ku banonte. Plaku e pyeti për punën.

Rolandi nuk i tregoi se punonte si mësues në një shkollë të mesme. Zakonisht Rolandi kurrë nuk rrëfehej gjer në fund. Diçka e ruante nga të gjithë... Plaku divjakas fliste me një myzeqarçe të pastër. Tregoi se ishte shtatëdhjetëkatër vjeç. Shtatëdhjetëkatër. Aq vite e kishte parë edhe detin e Divjakës, që ato çaste ishte i qetë. Tregon se kishte mbatur fillikat. Bënte mbi pesë vjet që rronte i vetëm. Katër fëmijë të martuar. Aq kishte. Dy djem e dy vajza.

— Pa më thuaj, pse rron vetëm? — çuditet Rolandi. Plaku i ndërron krahun çantës së zezë që mban në krah...

— Nuk e qasin babën në shtëpi djemtë.

— Pse?

Divjaksi hesht. Sytë nga deti i hedh rrallë, si të jetë ngopur me të dhe s'ka nevojë t'i shohë as bojën. Ai e ka parë detin në çdo stinë. Det të dashuruar e det të tërbuar. Rolandi është e kundërtë e tij. E sheh etshëm. Ndien. Ndien dallgët, ujërat e qeta e deri më tej, refleksat e diellit. Rolandi e ka për herë të parë që e sheh këtë bregdet. Në stinën e dimrit nuk ia ka parë kurrë zemërimin.

— Kur më vdiq grueja mue...

Më dëgjon?! Rolandi i hoqi sytë detit të shndritshëm dhe i zbrazi mbi plakun e lodhur.

— Të dëgjoj, o xhajë.

— Kur më vdiq grueja mue... Më dëgjon? Me kancer e kisha. Kanceri ma mori dhe ma mbylli derën. U thashë djemve. Më dëgjon? U thashë djemëve, se baba po gjeti ndonji grue tjetër të moshës... Do të martohet prapë baba. Kështu u thashë. Më dëgjon?

— Po xhaxha, — ia ktheu Rolandi dhe me të

vërtetë po e dëgjonte me vëmëndje. Ai fliste tani më i kujdesshëm, si të kishte nevojë t'i rrëfehej dikujt e të ndihej më i qetë. Rolandi s'e kuptonte në rrefehej atij apo detit. Sigurisht mua, vazhdonte me vete Rolandi. Këtij deti plaku do t'i jetë rrëfyer gjithëherë; edhe kur ka qenë me trazime dimërore, edhe kur dukej se flinte në shtratin e vet kastile për të dëgjuar rrëfimin e plakut...

— Po djemtë? — pyeti Rolandi.

— Djemtë u idhnuen kur e morën vesh e s'më qasën në shtëpi. Kështu mbeta vetëm. Eh! Vetëm...

Ai tregoi se një djalë e kishte inxhinier nafte në qytetin e Lushnjës, me shtëpi e tjetrin tek themeli i shtëpisë së vet. Ky i themelit kishte njëzet vjet martuar dhe s'e bënte për hall t'i zgjaste dorën e ta fuste brenda të atin.

Vazhduan të ecnin. Plaku divjakas quhej Tasi. Rrëfente e rrëfente si ta ndiente se vetëm ashtu mund të çlironte shpirtin. Flokët, mjekrra e mustaqet e rritura të Rolandit tani plakut nuk i dukeshin më të frikshme. Pranë kishte një djalë që e dëgjonte dhe e ndiente... Tasi ndonjëherë e lajthiste bisedën pa dashje. Djalit i qeshej. Rrugën e kthimit, drejt kabinave të plazhit tani e bënin bashkë. Rolandi ecte sipas ritmit që kishin hapat e Tasit. Djali kishte kohë edhe të shplodhej, edhe të kundronte detin e qetë. Det pa dallgë. Plaku një det më vete. Ishte i qethur shkurt dhe mbrapa i zbulohej zverku me lëkurë të dobët e gjithë pulla.

— Domethënë ti kërkove të martohesh?! — e pyet Rolandi dhe vëren tiparet e tij. Ndonse di si i rregjuar, ende ruan tiparet e burrit që ka forca.

— Do të martohesh xhaxha?!

— Posiii, — shton gjithë zjarrllëk Tasi. — S'rro-

het pa grua, djalë. S'ka më keq. Ajo të lan, të bën gjellë, punë, llafe, muhabet. S'ka më keq se pa grua. Më dëgjon?!

— Të dëgjoj.

— Ti je fejuar?

— Jo.

— Ala, o djalë?!

— Jo, jo.

— A a a! Po ç'bën?!

— S'duan, — qahet kot së koti Rolandi për të ngacmuar më tej plakun që s'rronte dot pa grua.

Tasi s'pyeste. Ndaloj hapin e foli i zemëruar.

— A a a! Gjej ndonjë çupë të bukur dhe... dhe fshtete gjëkundi.

Dielli sapo ishte shfaqur si top i zjarhtë nga lindja dhe derdhte rrezet. Njerzit në breg janë shtuar për të bërë shëtitjen e mëngjesit. Në krah të Tasit kalon një vajzë, që bënte çdo ditë kros. Ishte me rroba banje. I ka të bukura, por edhe trupin të derdhur. Gjoksi i bëshëm i tundet, kofshët gjithë ngjyrë çokollatë i ka të gjata, të drejta gjithë musklaturë. Bën disa lëvizje plot elasticitet dhe fytyra i rri e qeshur. Flokët i mban të lidhur. Rolandi vetëm në fizkulturën e mëngjesit kishte arritur ta shikonte. Në rërë asnjëherë. Vetëm dinte që ajo ishte e bukur dhe asgjë më tepër. Po dinte që në krosin e mëngjesit nga pas e ndiqte dhe i ati. E ndiqte, veçse gjithmonë pak metra larg, sikur donte të ruante sytë që mund të lakmonin vajzën e tij të bukur... Ato çaste, kur kaloi prënë tyre, Tasi e pa më i etur se djali. Ktheu kokën pas dhe ndoqi lëvizjet e saj disa minuta. Atë që duhej të bënte Rolandi e bën Tasi. Djalit i qeshet. «Ç'plak ruffjan!» thotë me vete.

— Ulemi këtu! — lutet plaku.

— Pse?

— Ja, sa të kthehet ajo çupëlina që iku tani.

— Ajo?! Ajo shkon larg. Ajo nuk kthehet këtej, — i përgjigjet Rolandi.

— E njeh? — pyet plaku.

— Jo.

— Ah, ah!... — brengoset ai. — S'u kthyecka, — dhe ktheu kokën, si ta shihte për herë të fundit largimin e saj.

— Të pëlqeu?! — e ngacmon Rolandi.

— Mua?! Mollë që s'e kafshoj dot. Ja. Një, një si kjo të kesh ti. Je djalë në vaktin tënd. Pa ta mbërthesh njëherë. Ah! Pa, pa si ndizet. Të dy zjarr merrni dhe as deti nuk e shuan dot. Plazhin do të na përvëlioni.

— Vetëm kjo mos ndodhtë, — ngacmon Rolandi me të qeshur.

— Aman digju njëherë, pa...

Plaku i tërhoqi sytë nga vajza që u zhduk bregut që mbushej gjithnjë e më tepër. Ai filloi përsëri të fliste.

— Se, që thuaj ti, s'ka më keq se pa grua. Fliste si gjynahqar. Na qenkësh erotik i madh xha Tasi dhe Rolandi ende s'po e kuptonte erotikën e tij. Përse vuante?! Për grua në krevat, apo për femra që të bënte qejf?!

Vazhdonin kthimin. Tasi herë pas here i ndërronte krahun trastës që mbante bukën. Kishte aty një shishe kosi dhe pak bukë. Atë ditë do të kalonte në plazhin e nxehtë, ndaj kishte ardhur dhe herët. Ecnin në rërën e lagur dhe ajrin e pastër. Tutje nga ujrat e thella çau një motoskaf. Heshtën të dy duke ndjekur dallgët që la nga pas motoskafi.

— Ke punuar? — pyeti Rolandi.

Plaku iu përgjigj me një «po» gati të heshtur.

— Sa e ke pensionin?

— Tremijë e dyqind lekë.

— Të vjetra?

— Eee.

— Ke lekë në librezë?

— Një pakicë, — përgjigjet me bezdi si të mos i pëlqenin biseda të tilla.

— Sa?

— Afër njëqind mijshes.

— Të vjetra?!

— E, me të vjetra flas unë, — sqaronte ai dhe ndiqte me sy femra me gjokse të bëshme, gra me trup të këndshëm e plaka që e mbanin trupin drejt. Ashtu si ndiqte Rolandi valzitjet e detit e tregohej i pangopur. Tasi ndiqte me sy femrat. Kënaqej dhe psherëtinte pastaj i pafuqishëm.

— Ah, të kisha moshën tënde, vaktin tënd.

— E çë pastaj?!

— Dija unë si merresha me to. Jo vitet s'do t'i lija të më vdisnin, por as ditët.

— Të fal unë disa vite. I merr? — e pyeti me shaka Rolandi.

— S'është punë ajo. Ato vite që ke s'të dalin për vete.

— Po ty të kanë dalë?!

— Jo.

— Pse?!

— Njeriu, sa do që të rrojë, gjithmonë është pak.

Pranë tyre kaluan dy vajza. Njëra tamam tek të gjashtëmbëdhjetat, me trup e zhvillim të bëshëm, tjetra e vogël. Tasi ndoqi me sy gjashtëmbëdhjetë-